

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2 — 4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1 — 2.

WARTOŚCI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. Z przesyłką: Rocznie—14 mk. 40 fen., półrocznie—7 mk. 20 fen., kwartalnie—3 mk. 60 fen., miesięcznie—1 mk. 20 fen. Zmiana adresu—20 fen.

GENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. na wiersz drobny druku—25 fen., nekrologi—40 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-oj nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Królewska (Bastionowa) 18 1/2.

Numer pojedyncozy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI

Kwatera główna 24 bm.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Przy wzmożonej działalności artylerji we Flandrii fale ogniowe o wielkiem napięciu następowały po spokojnym ogniu burzącym między drogami, wiodącymi od Boesinghe do Staden i od Ypern do Ronlers.

Na południo-zachód od Cambrai Anglicy próbowali znowu osiągnąć rozwiązanie.

Silna walka ogniowa na froncie od Quéant do Banteux zapoczątkowała bitwę.

Gwałtowne natarcie na Inchy złamało się przed wsią. Moeuvres w zaciętych walkach zażarcie było bronione wobec kilkakrotnych szturmów.

Szczególnie zajadły był atak na Bourlon, Fontaine i La Folie. Po gęstej fali automobilów pancernych ruszyła w głębokich kolumnach piechota. Natarcie złamało się o bohaterkie męstwo naszych wojsk i wskutek niszczącego działania naszej artylerji.

Nieprzyjaciół zyskujący wskutek ciężkich strat bardzo powoli na terenie w kierunku na Bourlon, napotkał na kontratak doświadczonych wojsk.

Wyrzuciły go one z powrotem ze wsi i z lasu Bourlon.

W wielokrotnych, daremnych atakach na zacięcie bronione Fontaine i las Folie, wyczerpał wróg swe siły. Te same wojska, które dnia poprzedniego podczas zdobywania wsi dowiodły swej znakomitej siły natarcia wczoraj znowu były się również mężnie i wytrwale w obronie.

Trzydzieści leżących rozbitych automobilów pancernych tylko na linii Fontaine daje pojęcie o zastosowaniu sił nieprzyjacielskich.

W poszczególnych odcinkach bojowych silny ogień utrzymywał się i podczas nocy. Nasze działania artylerji starło nocne ataki na Rumilly i ku południo-wschodowi od Masnières.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

W wielu miejscach frontu wzmożona działalność Francuzów.

Od dn. 20 listopada przeciwnicy nasi utracili w walce powietrznej i wskutek ognia obronnego 27 aeroplanów. Rotmistrz bar. v. Richthoffen osiągnął 62-gie, porucznik bar. v. Richthoff 26 te, a porucznik Bongartz swe 24-te zwycięstwo powietrzne.

FRONT WSCHODNI

Zadnych większych działań bojowych nie było.

FRONT MACEDOŃSKI

Ogień ożywił się między jez. Prespa i Monastirem, oraz w zagłębieniu Czernej.

FRONT WŁOSKI.

Na zschód od Brenty i między Brentą oraz Piawą odparte zostały włoskie ataki.

Pierwszy generał kwatermistrz Ludendorff.

BERLIN (23 b.m. Urzędownie.)—Nowe wyniki wojny podwodnej na morzu Śródziemnym wynoszą: 8 parowców i 2 żaglowce o pojemności równo 32,000 br. t. reg. W drodze do Egiptu zostało zatopionych z pomiędzy bardzo zabezpieczonego koro-wodu kilka transportowców z materiałami wojennymi dla frontu angielskiego w Palestynie.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

WIEDŃ (23 b. m. W. T. B.)—W Izbie posłów oświadczył prezes ministrów, że w sprawie konstytucji bezwarunkowo zastosowane będą następujące punkty: 1) zagwarantowanie jednności państwa austriackiego, 2) utrzymanie istniejących granic każdego z krajów koronnych.

HAAGA (23 bm. W.T.B.)—«Nieuwe Courant» zauważa w artykule wstępnym o ostatnim oświadczeniu Clemenceau, że teraz przynajmniej wiadomo, jakiego pokoju można oczekiwać od Clemenceau. Wiadomo teraz również, że cel wojenny Francji i Stanów Zjednoczonych nie jest ten sam. Nikt bowiem energiczniej nie występował w obronie międzynarodowego związku ludów, jak prezydent Wilson.

ROTTERDAM (23 bm. W.T.B.)—«Nieuwe Rotterdamse Courant» donosi z Londynu: Izba niższa wczoraj 202 głosami przeciw 126 odrzuciła prawo o wyborach proporcjonalnych.

BERLIN (24 b.m. Tel. pryw.)—«Berlin Lokalan.» pisze: Mac Nama-

ra zakomunikował w Izbie gmin, że od końca lutego do końca października zginęły od min lub łodzi podwodnych 1532 statki.

BERN (d. 23 b. m. W. T. B.)—«Petit Journal» donosi z Rzymu: Generał Favella w drodze na front włoski przeleżał wczoraj przez Turyn.

PARYŻ (23 b. m. Hawas)—Minister blokady Jonnard ze względu na stan zdrowia podał się do dymisji. Clemenceau zaproponował jego stanowisko Lebrunowi, który takowe przyjął.

BERLIN (24 b. m. wiecz. Urzędownie).

We Flandrii silna walka artylerji od lasu Houthoult de Becealere.

Na południe od Scarpy wzmożona działalność ogniowa. Ataki angielskie na wieś Inchy, Moeuvres i Banteux odparte zostały ze stratami.

Ze Wschodu i z Włoch dotychczas nie zakomunikowano o wypadkach szczególnych.

Z ROSJI.

PETERSBURG (23 bm. P.T.A.)—Trocki, jako pełnomocnik ludowy do spraw zewnętrznych zwrócił się do ambasad z oświadczeniem, komunikującym, iż kongres wszechrosyjski rad generalnych żołnierzy, robotników i włościan utworzył 26 października st. st., czyli 8 listopada n. st. nowy rząd pełnomocników całej Rosji. Stanowi go Rada pełnomocników ludowych.

Przewodniczącym rządu został wyznaczony Lenin. Jednocześnie zostało zakomunikowane ambasadorom brzmienie zaakceptowanego przez kongres rad generalnych wniosku co do zawieszenia broni i demokratycznego, opartego na zasadzie niezależności, pokoju bez aneksji i kontrybucji.

Przytem zostało zaproponowane, uważać ten dokument, jako **urzędową propozycję natychmiastowego zawieszenia broni na wszystkich frontach i natychmiastowego rozpoczęcia układów pokojowych.** Trocki został upoważniony do opiekowania się sprawami zewnętrznymi.

LONDYN (23 b. m. W. T. B.)—«Central News» piszą: Według radio-telegramu z Rosji, zwolennicy Lenina postanowili zmniejszyć liczebność armji. Rocznik 1899 r. ma być niezwłocznie uwolniony.

AMSTERDAM (23 bm. Reuter).—Reuter donosi z Petersburga, że zarząd miejski wygotował listy wyborców do konstytuancy. Istnieje 19 partji. Lenin wydał odezwę, w której oświadcza, że cała władza państwowa przeszła w ręce rad robotników i żołnierzy i nawołuje rady włościańskie, aby dążyły do pochwylenia władzy w swych okręgach.

Ogłoszenia w pismach zostały uznane za monopol państwowy. Konsulat amerykański w Moskwie zwrócił uwagę komitetu wojskowo-rewo-lucyjnego na konieczność przedsiębrania natychmiast kroków w celu obrony życia majątku obywateli.

AMSTERDAM (24 b. m. W.T.B.)—«Daily Chronicle» donosi z Petersburga: Dziś rozpoczynają gazety bolszewików **ogłaszanie tajnych umów i dokumentów**, między którymi znajduje się ugoda w sprawie Dardaneli, nota o konferencji finansowej w Bernie i rozmaite tajne depesze Tereszczewki.

KOPENHAGA (24 bm. W.T.B.)—Z Haparandy donoszą: Potwierdza się, że naczelny dowódca petersburskiego okręgu wojennego pułk. Murawjew, ustąpił, a naczelnikiem wojsk został mianowany Antonow.

«Nowaja Żiżń» donosi: Gazety z wyjątkiem «Nowoje Wremia» i «Swiet» mogą znowu wychodzić.

BERLIN (24 b. m. Tel. pryw.)—«Lok. Anz.» donosi z Genewy: Nieuznanie rosyjskich kierowniczych komisarzy rządowych przez Anglię, Francję i Włochy stworzyło wysoce zawiślane stosunki dyplomatyczne. Trzy wymienione rządy—według dotychczasowych wiadomości—oczekują bezpośredniego wrogiego aktu ze strony rządu petersburskiego, aby w formie dotychczas jeszcze nieokreślonej publicznie zaprotestować. Jako akt nieprzyjazny można uważać opublikowanie przez Trockiego umów tajnych. Stany Zjednoczone w stosunku do Rosji uprawiają odmienną politykę. Konsulowie amerykańscy podobno mają zostać na stanowiskach dotychczas, dopóki będzie można.

BERLIN (23 b. m. Tel. pryw.)—«Berl. Tagebl.» donosi z Rotterdamu, że, jak komunikują z Petersburga, Trocki oświadczył, iż ma w swym posiadaniu wszystkie tajne akty dyplomatyczne i wkrótce je ogłosi.

BERLIN (24 bm. Tel. pryw.)—«Voss. Ztg.» donosi z Kopenhagi, że, jak komunikują pisma rosyjskie, tajne umowy sprzymierzeńców zostały oddane przez byłego ministra spraw zewnętrznych, Nieratowa, do ambasady angielskiej.

W przeciwstawieniu do tego «Nette Korespondenz» komunikuje z Petersburga: Nieratow doręczył Trockiemu klucze do archiwów, w których przechowywały się tajne umowy Rosji ze sprzymierzeńcami. Umowy te są obecnie badane w Smolnym instytucie, głównej siedzibie bolszewików.

O samorządzie gminnym.

2)

Z kolei przystąpię do omówienia gminy w Królestwie Polskiem. Cechą jej, zasadniczo ją różniącą od naszej wołosti, jest jej wszechstanowość. Do gminy w Królestwie Polskiem obok włościan należy i szlachta i mieszczanie, posiada ona jednak charakter wybitnie rolniczy, gdyż czynny udział w jej życiu mogą brać tylko właściciele conajmniej 3 morgów gruntu. Bezrolni włościanie, jako też i inteligencja wiejska, nieposiadająca posiadłości ziemskiej, są wyłączeni od uczestniczenia w życiu gminnym.

Gmina w Królestwie jest dosyć duża, aczkolwiek mniejsza niż nasza wołost. Organem właściwym samorządu gminnego, odpowiadającego wołosnemu schodowi, jest zebrane gminne. Biorą w nim udział wszyscy upoważnieni gminiaci, to jest mieszkańcy gminy, posiadający zdolność obywatelską i 3 morgi ziemi. Zebranie gminne wobec tego jest b. liczne i nie posiada charakteru reprezentatywnego. Po za funkcjami uchwalającymi w zakresie samorządu właściwego, posiada gmina prawo wybierania urzędników gminnych, a w pierwszym rzędzie wójta i pisarza, stanowiących zarząd gminny o funkcjach wykonawczych, a jednocześnie najniższą władzę administracyjną, posiadającą dosyć szerokie kompetencje w stosunku do wszystkich bez wyjątku członków gminy. Obok wójta i pisarza zebranie gminne wybiera jeszcze pełnomocników gminnych dla rozkładania ciężarów i powinności gminnych na gminniaków, oraz dla kontrolowania czynności wójta i pisarza. Niestety, instytucja ta b. ważna dla rozwoju życia gminnego, rozmyślnie przez władze rosyjskie nie została rozwinięta; pełnomocnicy bowiem gminni, obieralni przeważnie z pośród ziemiaństwa i inteligencji wiejskiej, a przytem na mocy prawa niezależni od władz administracyjnych, utrudniali władzom samowolne rządzenie gminą, dbając przedewszystkiem o jej dobro, natomiast wójt i pisarz najzupełniej poddani władzy dyscyplinarnej naczelnika powiatu, byli zupełnie nległem narzędziem jego woli.

Zaprowadzając gminę wszechstanową w Królestwie, władze rosyjskie starały się jej wszechstanowość osłabić—przez stworzenie w obrębie gminy stanowej włościańskiej gromady, z obieralnym sołtysem na czele. Jednakowoż instytucja gromady, sztucznie wsi polskiej narzucona, nie mogła się rozwinąć i właściwie większej roli w życiu wsi nie odegrała.

Pomimo silnego skrępowania przez władze życia gminnego, fakt udziału w niem inteligencji ziemiańskiej sprawił, iż gmina ta wykonywała daleko lepiej, że tylko wspomnę o szkolnictwie, swe zadanie samorządne, niż nasza wołost, jednakowoż charakter biurokratyczny tej jednostki administracyjnej i w niej przetrwał i uniemożliwił rozwój normalnego życia gminnego. Przy gminie istniały wreszcie obieralne sądy gminne, które dzięki udziałowi w nich, w charakterze obieralnych sędziów, ziemian o całe niebo wyżej stały niż np. sądy włościańskie u nas.

Innym znowu jest ustrój gminny w Galicji. Gmina tam jest zazwyczaj mała i składa się najczęściej z jednej wsi, jest ona wszechstanową i nie rolniczą, to znaczy, iż należą do niej wszyscy mieszkańcy bez różnicy stanu i bez względu na posiadanie lub nie gruntu w obrębie gminy. O przynależności do gminy i pracach z tem związanych decyduje tylko fakt zamieszkania na terenie gminy oraz opłacanie na jej rzecz podatków, lub też zajmowanie w gminie pewnego społecznego stanowiska. W życiu gminnym Galicji przyjmuje więc udział

i bezrolna inteligencja i handlowcy i przemysłowcy o ile tylko odpowiadają powyższym warunkom. Różni się jeszcze ustrój gminy Galicji od gminy w Królestwie i tem, że tak zwane dobra tabularne—czyli większe majątki, są wydzielone z gminy i tworzą odrębne jednostki administracyjne z przełożonymi obszarów dworskich na czele. Jednakowoż i w Galicji sprawa połączenia obszarów dworskich z gminami jest już przesądzoną i tylko wojna przeszkodziła, by to połączenie nastąpiło. Organem samorządowym gminy jest składająca się nie mniej niż z 8 osób rada gminna, wybieralna przez ogół uprawnionych do głosowania członków gminy. Posiada ona więc charakter reprezentatywny i odpowiednio wołosnym schodom ma funkcje uchwalające. Rada gminna wybiera z pośród siebie wójta i jednego lub więcej przysiężnych, którzy tworzą zwierzchność gminną—czyli organ wykonawczy gminy. Wójt posiada również charakter najniższego urzędnika administracji państwowej.

Udział w życiu gminy galicyjskiej inteligencji miejskiej, a zarazem stosunkowo znaczna samodzielność władz gminnych, wreszcie kontakt z samorządem powiatowym sprawiły, iż życie gminne w Galicji rozwinięło się daleko bujniej, niż u nas lub w Królestwie i gminy w znacznym stopniu przyczyniają się do podniesienia oświaty i dobrobytu wsi galicyjskiej.

Pozostaje do omówienia pruski ustrój gminy w Poznańskiem. Zbliża się ona bardzo do typu galicyjskiego. I tam również dobra rycerskie czyli tak zwane (Rittergüter) są wyłączone z gminy i tworzą odrębne jednostki administracyjne. Organem uchwalającym gminnym jest reprezentacja gminna, obrana przez wszystkich zamieszkujących gminę i opłacających podatki gminne obywateli. Na czele gminy stoi zwierzchność gminna czyli tak zw. «Schultze». Kilka lub kilka gmin są zazwyczaj połączone w obszar, na czele którego stoi obieralny «amtsvorsteher». Gminy zależą od wydziałów powiatowych i odlandratów. Władza tych ostatnich jest w stosunku do gmin znaczna, nie korystają oni jednak z niej w całej pełni, pozwalają na swobodny rozwój samorządu—i tylko w gminach polskich, gdzie chodzi o względy narodowo-polityczne, rozciągają daleko swą opiekę nad życiem gminnym.

Omówiłem pokrótce ustroje gminne na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Pozostaje do rozstrzygnięcia pytanie, jaki ustrój gminny jest najbardziej pożądanym u nas na Litwie. A więc przedewszystkiem musimy zapytać, czy nasza gmina ma być stanową, czy też nie, czy większe dobra mają być wyłączone z obszaru gminy i powinny stworzyć odrębne jednostki administracyjne jak w Poznańskiem i Galicji, czy też powinniśmy dążyć do stworzenia powszechnej gminy, takiej, jaką posiadało Królestwo, która obejmowałaby i wieś i zaścianek i dwór. Oczywiście, o tem, by gmina mogła być wyłącznie stanową w sensie wołosti nie może być wogóle mowy. Zdaje się, że pojęcie stanu wogóle po wojnie powinno u nas ginąć, ustępując miejsca pojęciu obywatelstwa. Gmina powinno obejmować wszystkich swych mieszkańców. Jeżeli są kwestje sporne—to polegają one na tem, że część ziemiaństwa żąda wydzielenia większych zwłaszcza dóbr z obszaru gminy i utworzenia z nich oddzielnych jednostek administracji z przełożonym obszaru dworskiego, wyznaczonym przez właściciela albo z nim samym na czele. Smutne doświadczenie, poczynione podczas wojny z włościańskimi władzami, czyli sołtycami sprawiają, iż spory zastęp ziemian wzdyga się na myśl o wspólnej gminie i podleganiu jej władzom i w przyszłości.

Zdaje się mi jednak, że obawy te

są conajmniej niezasadne. Dzisiaj ziemianin podlega władzy sołtyśa jako władzy policyjnej jedynie—zresztą niepoddanej kontroli gminy.—Brak samorządu nie pozwala mu wywierać wpływu na życie gminne i kontrolować czynności sołtyśów, co by można uczynić gdyby samorząd istniał. Przy kontroli zaś nadużycia sołtyśów byłyby wręcz ukrócone i zależność od nich wcale nie byłaby tak nieprzyjemną jak dzisiaj. Tyle co do argumentów contra w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminą we wspólny obszar administracyjny. Dodam jeszcze, że przy połączeniu można byłoby się zastrzedz przeciwko nakładaniu zbytnich ciężarów przez gminę na obszary dworskie, o czem mógłby decydować samorząd powiatowy.

(D. c. n.)

St.

Dookoła wojny.**Walki w Palestynie.**

Turecki komunikat urzędowy z dnia 22 bm. donosi z frontu Synaju, że po walkach około Gazy i Bir-es-Saba wojska tureckie podczas dalszych operacji wielokrotnie stawiały opór przeciwnikowi, zadając mu straty.

Obecnie wojska tureckie znajdują się poza odcinkiem Aldza i AbuLedż na linii mniej więcej Dżenanige-Bet Sikja-Karjetel-Inab Safa. Dalej na południe znajdują się one w styczności z nieprzyjacielskimi patrolami.

Do poważnego starcia doszło ponownie dopiero przedwczoraj.

Anglicy d. 20 bm., zaatakowali na szerokim froncie jedną z grup tureckich w zamiarze okrążenia obu skrzydeł. Wyszli oni w tym celu przeszło dwudzięci kawalerji oraz kilka brygad piechoty, popartych przez artylerię i kawalerję. Atak ten nie powiódł się na całej linii.

Na prawem skrzydle tureckim atakujący zostali odparci i następnie, będąc zagrożonemi z boku wskutek zręcznej interwencji rezerw w kierunku Bet Sikja, zostali zmuszeni do cofnięcia się. Kilka karabinów maszynowych i jeńców pozostało w rękach Turków.

Wszystkie ataki na froncie zostały odparte.

Próba obejścia lewego skrzydła tureckiego została zawczasu udaremniiona.

Wielka bitwa nad Piawą.

«Figaro» zapowiada wielką bitwę nad Piawą. Armja włoska jest przygotowana na wszystko.

Królestwo Polskie.**Wywiad z Kucharzewskim.**

«Voss. Ztg.» informuje, że współpracownik «Frankf. Ztg.» miał sposobność zainterpelowania przed kilku dniami prezesa ministrów, Kucharzewskiego, w sprawie wytycznych jego polityki. Kucharzewski oświadczył: Jestem wogóle aktywistą, aczkolwiek nie podzielam wszystkich metod dotychczasowego polskiego aktywizmu. Poczuję się jednak do wspólności z najważniejszymi ich dążeniami, mianowicie dążyć będę do jaknajszybszego stworzenia polskiej armji narodowej na podstawie ustawy o powszechnej służbie wojennej. Każda próba utworzenia rządu lub armji poza ojczyznę będzie przez nas bezwzględnie odrzucona. Na politykę emigracyjną niema obecnie miejsca, od czasu jak mamy możność organizowania się w kraju. Prezes ministrów zwrócił ponadto uwagę, że Polska będzie budowana na podstawie szczerze demokratycznej.

„Tor.“

«Dziennik Polski» pisze: W okupacji austriacko-węgierskiej organi-

zuje się nowe wielkie towarzystwo akcyjne p. n. «Tor». o celach bardzo rozległych i dla kraju niezmiernie ważnych. «Tor» zamierza budować we własnym zarządzie kolejki gospodarskie i dojazdowe, prywatne i ogólnego znaczenia, wraz z mostami i wszelkimi potrzebnymi urządzeniami; dalej «Tor» ma się zająć dostawą parowozów, wagonów, szyn, materiałów kolejowego i budowlanego oraz eksploatacją kolejek i finansowaniem przedsiębiorstw kolejowych.

Wobec fatalnego stanu naszej gospodarki krajowej w dziedzinie stosunków komunikacyjnych «Tor» ma przed sobą szerokie pole do niezmiernie pożytecznej działalności. Skupi on przytem szukające łatwy kapitały krajowe i zamknie w tej dziedzinie drogę do kraju obcym kapitałom. Założycielem «Toru» jest grono poważnych ziemian, do których należą pp.: Alfred Jankowski, inżynier Wł. Kiślan-ski, Michał hr. Komorowski, Jan Kom-werski, Józef Targowski, inżynier Stefan Ukielski, Wojciech Wyganowski.

Kapitał zakładowy narazie określono na dwa miliony marek, podzielonych na 4,000 akcji po 500 marek każda. Wpłata kapitału akcyjnego odbywać się będzie ratami w ciągu dwu lat.

Zapisy na akcje odbywają się bardzo rażno.

Włochy.**Sytuacja wewnętrzna.**

BFRN (23 b. m. W. T. B.) — Rząd włoski nakazał wycofanie jeńców wojennych z rolnictwa. Zamiast nich mają być używani uchodźcy.

Dowództwo naczelne armji grozi najsurowiej tym, którzy bez specjalnego pozwolenia udzielają schronienia żołnierzom, chociażby w ciągu jednej nocy.

BERN (23 b. m. W. T. B.) — «Osservatore Romano» zawiadamia o zamknięciu wszystkich szkół we Włoszech górnych i środkowych z powodu braku nauczycieli i z tego powodu, że szkoły użyte zostały, jako schroniska dla wojska.

«Tribuna» donosi w sprawie odwołania jeńców wojennych, jako robotników wiejskich, że krok ten nastąpił wskutek szkodliwej dla państwa propagandy pokojowej wśród ludności wiejskiej.

BERLIN (23 bm. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Genewy: «Temps» z dn. 19 bm. dowiaduje się z nad granicy włoskiej, że w parlamencie rzymskim dają się zauważyć manewry, które w interesie pokoju zmierzają do obalenia ministra wojny.

Te intrygi, pochodzące od Giolittistów, nie mogą jednak — jak panuje przekonanie — popsuć dobrych stosunków między Orlando i Sonnino.

BERN (23 b. m. W. T. B.) — Na mocy zarządzenia włoskiego, całe wybrzeże i wszystkie wyspy muszą pozostawać całkowicie bez światła, widocznych z morza.

Franeja.**Pułkownik House w Paryżu**

«Berl. Tagebl.» donosi z Genewy, iż we czwartek przybył na dworzec kolejowy północny w Paryżu pułkownik House, w charakterze reprezentanta Wilsona na konferencję koalicyjną.

Oświadczył on przedstawicielom prasy, co następuje:

«Jesteśmy niewzruszenie zdecydowani kontynuować wojnę, dopóki świat zostanie uwolniony od militarizmu. Nie chcemy żadnego zysku materialnego, lecz tylko gwarancji dla trwałego pokoju.

Francja może ufać, że nie będziemy w tym celu szczerzyć ani krwi, ani pieniędzy».

Hiszpanja.

MADRYT (23 bm. W. T. B.) — Liberal, omawiając polityczną sytuację, oświadcza: Mężowie wszystkich politycznych kierunków uważają mający nastąpić kryzys za bardzo poważny. Podobno ukaże się jutro ukaz o amnestji, aby uprzędzić projektowaną na niedzielę manifestację, której skutki mogą być nieobliczalne. Wszystkie gazety przewidują nowy kryzys, ponieważ gabinet nie cieszy się zaufaniem.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

OBWIESZCZENIE.

Na skutek rozporządzenia Naczelnego Dowódcy na Wschodzie (Oberbefehlshaber Ost) z dnia 22. 9. 1916 w sprawie surowców i materiałów zakazanych w obrębie zarządu Ob. Ost, ew. wskazań szczegółowych do rzonego rozporządzenia z dnia 17 października 1916 roku Naczelnika zarządu Wilno — Suwałki (Chef der Verwaltung Wilna—Suwalki) niniejszem zarządza się co następuje:

Właściciele domów, rządcy lub osoby upoważnione do zarządzania domami, należącymi do nieobecnych w Wilnie właścicieli, niniejszem wzywają się z domów położonych przy następujących ulicach:

- Orla, Artylleryjska, Bankowa, Betlejemska, Chiwińska, Elektrowni, Fabryczna, Gedymina, Jelenia, Wapienna, Karabinowa, Składowa, Magazynowa,

wszystkie w tych domach znajdujące się mosiężne klamki, okucia okienne, jako też rączki i poręcze od okien wystawowych najdalej do dnia 4-go grudnia 1917 r. w godzinach między 8—1 przed południem lub 4—8 po poł. oddać w biurze do przyjęcia metalów — Metallannahmestelle des Stadthauptmans—ul. Dominikańska № 3, pokój № 90, na parterze, ponieważ klamki zamienne już nadeszły.

Przedmioty w porę dostarczone będą opłacone przy oddaniu takowych. W wymienionem biurze za opłatą nabywać można klamki zamienne.

Właściciele domów lub rządcy, którzy nie wypełnią w porę powyższego wezwania lub nie oddadzą wszystkich znajdujących się w oznaczonych domach przedmiotów mosiężnych wyżej wymienionych, narażają się na karę.

Nie w porę oddane lub zatajone przedmioty mosiężne wyżej oznaczone

go rodzaju muszą być oddane bez odszkodowania.

Wilna, den 20 November 1917.
Militärkreisamt Wilna-Stadt.
Der Stadthauptmann PAULY.

OBWIESZCZENIE.

Do ściągania podatków w obrębie okręgu m. Wilna, obok wojskowych, upoważnione są także osoby cywilne.

Każda osoba wojskowa lub cywilna, upoważniona do ściągania podatków, posiada przy sobie piśmienny dowód ze stemplem służbowym, upoważniający go do ściągania podatków, ponadto osoby cywilne noszą na lewym ramieniu szarą płócienną opaskę ze stemplem Stadthauptmana i napisem: «Steuererheber» (pobierający podatek).

Pobieraczom podatków polecono na żądanie każdego opodatowanego okazywać piśmienny dowód.

Ponieważ nie jest wykluczone, iż niepowołane osoby będą żądały pieniędzy w drodze nieprawnej, więc we własnym interesie proponuje się płacącej podatki publiczności, aby w wypadkach w wątpliwych żądały okazywania dowodu na piśmie, npoważniającego do ściągania podatków od wszystkich osób cywilnych i wojskowych.

Równocześnie przypomina się raz jeszcze osobom opodatowanym, aby jak najszybciej niszczą należne od nich sumy podatkowe. Wpłaty dokonywać należy w miejskiej kasie okręgowej, lub w kasie urzędowej okręgu miejskiego, w biurze przy ulicy Dominikańskiej 3, pokój 30, z przedłożeniem poprzednich kwitów podatkowych, oraz zawiadomienia podatkowego. Opłat dokonac można również za pośrednictwem tutejszych biur «Banku der Ostpreuss. Landsch.» lub «Ostbanku», z zaznaczeniem dokładnym celu wpłaty.

Wilna, den 20. November 1917.
Der Stadthauptmann
Pauly.

KRONIKA

KALENDARZYL.

Dziś: Katarzyny.
Jutro: Piotra.
Pejtrze: Jakóba.
Wschód słońca—o g. 7 m. 51.
Zachód słońca—o g. 3 m. 43

Z WILNA.

— „Kalendarz Ostrobramski 1918“. Jak zwykle, co roku, ukazał się już z pod prasy i jest w sprzedaży kalendarz «Ostrobramski», przeznaczony dla najszerszych sfer miejskich i wiejskich. Obok zwykłych wiadomości kalendarzowych, zawiera on informacje dotyczące komunikacji kolejowej i pocztowej, różnych opłat, pobieranych przez władze, nadto dział porad i wskazówek praktycznych, bardzo pożytecznych dla gospodyń wiejskich. Do tegoż działu informacyjnego zaliczyć należy gruntownie i szczegółowo opracowany artykuł inż. T. Szopy o materiałach, używanych w budownictwie wiejskiem, i sposobach odbudowy po wojnie

zrujnowanych gospodarstw. W dziale literackim znajdziemy ciekawą powiastkę wiejską p. Stanisławskiej p. t. «Jak Wasilik kozy sprzedawał», napisaną na tle dzisiejszych wojennych stosunków, dalej artykuł o życiu i czynach naszego bohatera narodowego, Tadeusza Kościuszki, artykuł o urodzajach w suche i mokre lata itd. Niedrogi w cenie, gdyż kosztujący i markę, obfity zaś w urozmaiconą treść, kalendarz «Ostrobramski» zasługuje na dobre przyjęcie śród szerokich sfer, szczególnie na wsi.

— Rzekomy brak soli.

Jak nam komunikują, krążące w ostatnich czasach po mieście pogłoski o braku soli pozbawione są wszelkiej podstawy. W sklepach miejskich i w kooperatywach można sól otrzymać za cenę umiarkowaną. Zapas soli jest tak znaczny, że w sklepach miejskich wszyscy swoje potrzeby pokryć mogą.

— Przewóz dzewa kolejją.

W celu uniknięcia nieekonomicznego wyzyskania wagonów, Obost w porozumieniu z generalną dyrekcją kolejową wydał rozporządzenie, aby na przyszłość w obrębie zarządu wojennego Kurlandji, Litwy i Grodno—Białystok ładunki drzewa o tyle były przyjmowane, o ile wysyłający przedłoży fracht ze stemplem inspekcji leśnej, lub zarządu wojennego lasów, oraz z uwagą «wolno przewozić» i podpisem naczelnika leśnego. Na przyszłość więc handlarze drzewem i inne osoby, chcące przewozić drzewo w okupacji, winni zwracać się do miejscowych naczelników leśnych w celu ostemplowania frachtów.

— Koncert na „Samopomoc“.

Bilety na zapowiedziany we wczorajszym numerze «Dziennika Wileńskiego» koncert orkiestry smyczkowej pod batutą prof. Adama Wyleżyńskiego z łaskawym współudziałem wielce cenionej śpiewaczki Zofji Bortkiewiczówny (w nadchodzącą sobotę, pierwszego grudnia w sali «Lutni») są już do nabycia w cukierni «Zielonego» Sztralla przy ul. Świętojerskiej № 22 (hotel Bristol).

Proszono nas o zaznaczenie, że miejsca «stojać» zarówno na salę jak na balkon wcale sprzedawane nie będą.

Jest to inowacja godna naśladowania nie tylko na koncertach lecz i na przedstawieniach dobroczynnych w «Lutni», gdyż tłocząca się tam zazwyczaj publiczność, w przejściach do łóż parterowych, mimowoli przeszkadza sobie i drugim, naraża na obijanie boków, nie mówiąc już o niezbędnej podczas wykonywania programu ciszy na widowni. To ostatnie oczywiście tylko wówczas da się łatwo osiągnąć, o ile wszyscy bez wyjątku widzowie będą zajmowali miejsca numerowane.

Przeladowywanie sali daje może niekiedy większy dochód, ale zato zniechęca do uczęszczania na koncerty i widowiska tych,

co pragną wrażeń artystycznych nie zaś tak niepożądanego tłoku.

Program koncertu na rzecz «Samopomocy», mogący zadowolnić najwybredniejszych zwolenników muzyki i śpiewu, znajdzie czytelnik na innym miejscu, w tym numerze. B—i.

— **Pożar.** Dn. 20 bm. z wieży nowomiejskiego oddziału zauważono pożar. Palit się drewniany dom Solecznika przy ul. Nowogrodzkiej. Ogień wszczął się od pieca i objął przyległą ścianę i sufit. Gdyby nie natychmiastowe przybycie oddziału nowomiejskiego, pożar niewątpliwie błyskawicznie się rozszerzył wobec nagromadzonego w kół dużej ilości materiału palnego. Po przybyciu na miejsce straż ogniowa znalazła połowę domu w płomieniach, lecz energiczna akcja ratunkowa skutecznie zapobiegła dalszemu szerzeniu się ognia. (9)

— **Pogotowie ratunkowe** od dnia 3 do 23 bm. czynne było w 172 wypadkach. Z tych 101 wyjazdów na miasto, reszta zaś opatrunki na miejscu. (8)

— **Z „Lutni“.** Wskutek rozporządzenia władz niemieckich o zawieszeniu w dniu dzisiejszym wszelkich widowisk i koncertów, przedstawienie „Reduty“ Kozłowskiego przeniesione zostało na niedzielę, 2 grudnia.

Rozmaitości.

[S] **Z anegdot o Bolesławie Prusie.** «Kurj. Polski» zamieszcza następującą piękną anegdotkę z życia wielkiego naszego pisarza i obywatela, który, jak wiadomo, był człowiekiem nadzwyczajnej skromności:

Przed laty Bolesław Prus był częstym, a zawsze mile witany gościem w redakcji dawnego «Kurjera Polskiego», w lokalu przy ul. Świętokrzyskiej na rogu Jasnej. Przychodził zawsze ulicą Nowo-Jasną. Wyglądaliśmy tedy często oknem, czy nasz kochany gość nie idzie i cieszyliśmy się wszyscy, widząc go idącego ku nam zdaleka. On też przywykł widzieć nas w oknie i witał nas serdecznie. Razu pewnego zgadło się o sposobach uczenia ludzi znakomitych i zasłużonych. A wiadomo, że Prus był w zasadzie przeciwny wszelkim pomnikom i zewnętrznym oznakom uznania. Jeden z członków redakcji odezwał się żartobliwie, że gdyby debatowano której ulicy nadać nazwę Prusa, głosowałby za Nowo-Jasną.

— Taka nam miła ona, że pan tedy do nas przychodził.

Prus się roześmiał.

— To tak miłe radzi widziecie? A chcielibyście, żebym nigdy do was nie zjrzął?

— Dlaczego?

— Czyż miałbym śmiałość chodzić ulicą na której czytałbym na tablicach własne nazwisko?!

O FIARY.

złożone w administracji „Dziennika Wileńskiego“:

Na wpisy szkolne Stow. Naucz. i Wych.

Malińska Wiktorja z Bejnarowa 200 m.

Na Pogotowie ratunkowe dla dzieci ohrześlajskich.

M. N. 1 m.

Sprzedam 161
garnitur miękkich mebli, gramofon z płytami i maszyną do szycia. Wileńska 16—2, od godz. 5—7, Szawedanc.

Potrzebny
chłopak, umiejący strzyż i golić z pensją od 30 do 60 mk. S-to Jerska 15, firma «Teodor», Jędrzejewicz. 150

Akuszerka Brzezina
przeprowadziła się z ul. Gimnazjalnej 10 na ul. S-to Jerską № 44. 017

Maszyna do pisania
ameryk. i. «Unterwood» z rosyjsk. alfab. do sprzedania za 150 rb. A. Skarzyńska, Tatarska 12 m. 16, godz. 12—5, tamże przyjmują się uczennice do nauki pisania na maszynach. 990

MECHANIK,
b. pracownik firmy «Singer» przez lat 40, przyjmuje wszelką robotę u siebie prywatnie. Wielka № 56—5, B. Szmach. 083

Opal
wyborowy sprzedaje Alexandrowicz, Mostowa № 12—19. 146

Dom do sprzedania
drewniany na opał. Nowogrodzka 13, od 10—11½ rano. Tomaszewicz.

Z powodu wyjazdu
ostateczna wyprzedaż rzeczy i królików rasowych srebrzystych i innych. Witebska 12, Maczyński, kolonja bankowa na Rossie. 148

Francuzka 160
poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. 2-gi Jankierski № 8 m. 1, Dumas.

Cukiernia Hempla
Wileńska Nr. 16,

poleca: 116
kawę mieszaną, kapustę kwaszoną, pomidory w butelkach i marmeladę w 4 gatunkach.

Kto chce sprzedać prywatnie
za dobrą cenę (nie do magazynu) cenności perły, drogocenne kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby. Tatarska 20—17, Poczter. r-k

Folwark

do wdzierżawienia blisko Solecznika cały lub część. Powiat Wileński. Wiadomość: Wilno, 2-ga Junkierska 31—3, Steckiewiczowa. 133

„A. Stempkowski“, S-to Jerska 20, poleca: Kawę zbożową, kawę mieszaną, miód naturalny, marmeladę jableczną. 064

DRUKARNIA
Ks. A. RUTKOWSKIEGO
WILNO, ul. Botaniczna Nr. 7.
Przyjmuje wszelkie obstarunki w zakresie drukarstwa wchodzące, jako to:
Czasopiema, sprawozdania, broszury, oenniki, dzieła, okrytki, adresy, etykiety, rachunki, kwitariusze, bilety wizytowe, koparty, tabele, blankety, klipsydy i t. d.
Wykończenie staranne.
Ceny umiarkowane.

350 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA.

100,000 losów, 46,020 wygranych i 8 dużych premji. Przeznaczone są do rozegrania Co drugi prawie los wygrywa.

13 milionów 731,000 marek.

Największa wygrana w najszcześniejszym wypadku wynosi

MILJON MAREK.

lub

Mk. 900,000
„ 890,000

Mk. 880,000
„ 870,000

Mk. 860,000
„ 850,000

Mk. 840,000
„ 830,000

Mk. 820,000
„ 810,000

Zestawienie wygranych i premji Hamburgskiej loterji państwowej

51

I-sza premja 500,000 mk. — 500,000 mk.
2-ga » 300,000 » — 300,000 »
I wygrana 200,000 » — 200,000 »
I » 100,000 » — 100,000 »
I » 90,000 » — 90,000 »
I premja 80,000 » — 80,000 »
I wygrana 80,000 » — 80,000 »
I premja 70,000 » — 70,000 »
I wygrana 70,000 » — 70,000 »
I premja 60,000 » — 60,000 »
I wygrana 60,000 » — 60,000 »

I premja 50,000 mk. — 50,000 mk.
I wygrana 50,000 » — 50,000 »
I premja 40,000 » — 40,000 »
I wygrana 40,000 » — 40,000 »
I premja 30,000 » — 30,000 »
I wygrana 30,000 » — 30,000 »
7 wygranych à 20,000 » — 140,000 »
3 wygrane à 15,000 » — 45,000 »
16 wygranych à 10,000 » — 160,000 »
I wygrana 7,500 » — 7,500 »
I wygrana 6,000 » — 6,000 »
56 wygranych à 5,000 » — 280,000 »

2 wygrane à 4,000 mk. — 8,000 mk.
128 wygranych à 3,000 » — 384,000 »
2 wygrane à 2,500 » — 5,000 »
212 wygranych à 2,000 » — 424,000 »
5 » à 1,500 » — 7,500 »
525 » à 1,000 » — 525,000 »
639 » a 500 » — 319,500 »
150 » a 400 » — 60,000 »
90 » à 300 » — 27,000 »
44174 wygrane à 250, 220, 200, 175, 150,
125, 100, 75 i 35.

Dalej 10,000 wolnych losów po 10 marek.

Loterja składa się z 7 klas.

Cena oryginalnego losu I kl. włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

1/8 oryginaln. losu 1,25 m. | 1/4 oryginaln. losu 2,50 m. | 1/2 oryginaln. losu 5 m. | 1 oryginaln. losu 10 m.

Ciągnięcie I klasy odbędzie się 17 i 19 stycznia 1918 r.

C. F. GOTTLÖB, Główna kolekta, Hamburg, Elebeken 2.

Widoki wygranej są tak znaczne, że można jaknajgorzej polecić wzięcie udziału w Hamburgskiej loterji państwowej. Żadna inna loterja nie zawiera tak dużej najwyższej wygranej. Już w pierwszej klasie można na 1/1 los w cenie 10 mk. osiągnąć ewent. wygranę w sumie 50.000 mk. W następnych klasach widoki na wygranę zwiększają się w znacznym stopniu aż do wysokości ewentualnie

1.000.000 mk. w ostatniej klasie!

Niezliczone razy miałem okazję wypłacania moim klientom największych wygranych i premji.

Auftrags-Brief
an die Haupt-Kollekte
C. F. Gottlob Hamburg, Elebeken 2.
Ersuche um Zusendung von
Los
der garant. **Hamburger Staats-Lotterie.**
Den Betrag dafür:
Mk. _____
erhalten Sie anbei — erhalten Sie gleichzeitig per Postanweisung.
(Nichtgewünschtes bitte zu durchstreichen).

Do wycięcia.

Grösster Gewinn 7. Klasse v. Mk. **Mk. 1.000.000**

Name: _____
Beruf: _____
Wohnort: _____
Postbezirk: _____
Bemerkungen: _____
Wil. Dzienn. Wileński.

Bitte deutsche Adresse!

KINEMA-TOGRAF LUX
Ś-to Jerska II.
Właściciel J. Krubicz.

Dziś i dni następnych!
PIEŚŃ ŻYCIA, nieporównana w treści i wykonaniu wieka tragedia życiowa w 6 częściach z prologiem w roli głównej **wszecchwiatowej sławy tragik ALWIN NEUSS**. 1) Prolog—za murami klasztoru; 2) Pierwsza przygoda; 3) Wielki talent; 4) Tragedja podczas koncertu; 5) Mimowolne zabójstwo; 6) Po 20-tu latach.
Nad program **KOMICZNE**.

Najpiękniejsze dzieło sztuki kinematograficznej.

KINEMATOGRAF „HELIOS”
Wileńska 38, róg Ś-to Jerskiej.

Program na 24—26 listopada 1917 r.
Kronika tygodniowa, zdjęcia z natury **ostatnich wypadków na froncie zachodnim**. wielki historyczny obraz w 5 duż. cz. z prologiem. Artystyczne wykonanie obrazu przez znaną włoską firmę, wystawa z nadzwyczajną rozrzutnością spotęgałyto arcydzieło na istotnie godne widzenia. Początek: w sobotę o godz. 1-ej, w resztę dni o godz. 3-ej po południu.

Uwaga! Zegar-kościół, roboty K. Sobolewskiego w niedzielę, 25 listopada, będzie demonstrowany w Klubie Białoruskim, Ś to Jerska 22, o godz. 7-ej wieczór. 154

Do sprzedania koza. Nowe Zabudowania, ul. Malinowa, naprzeciwko ochrony, Tamkun. 158

Pokój duży z przedpokojem do wynajęcia. Osobne wejście, może być do biuro. Tatarska II—2, Korycka. 156

Zginął pies duży, pinczer, czarny, z żółtymi łapkami. Uprasza się o wiadomość lub odprowadzenie za wynagrodzeniem. Dobra 7—I, Kaczkowska. 155

Jadłodajnia Nr. 234 przy hotelu Niskowskiego podaje do wiadomości Szan. Konsumentów, że dziś będą na kolację **kołduny i bigos myśliwski**, na obiad **szynka pieczona**. Stałe zimowe wejście z hotelu. 159

Zgubiono 162 idąc z kościoła po-Misjonarskiego przez ulice: Subocz, Baksztę, Wielką, Plac Katedralny, złoty zegarek damski z monogramem H Z. Łaskawego znalazcę uprasza się o odniesienie za wynagrodzeniem. Arsenalska 6—5, H. Kalenkiewiczowa.

Kupuję pianina, fortepiany, kasy ogniotrwałe, gramofony, mandoliny i inne instr. muzyczne. Maszyny do pisania z łaćcińsk. i ros. alfabetem, dodatki do elektryczności i armatury. Również rozmaite meble, dywany i antyki. Wileńska 16—2, od godz. 3—5 pp. Szawedanc. 161

KUPUJĘ cenności, złote i srebrne rzeczy, brylanty i kwity lombardowe na takowe. **Milejkowski, Wleika 70** obok mag. Alszwanga. r-k

KALENDARZ „PRZYJACIEL” NA 1918 ROK
świeżo opisał prasę i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i w Administracji «Dziennika Wileńskiego».
Skład główny w księgarni J. Zapasnik.
Cena egzemplarza 1 m. 20 f.

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X. 4 złote medale i inne nagrody. 037
12 prawdziwych fotografii tylko za 1 k. 50 k. i inne zniżone ceny do 1-go stycznia.
Fotograf. **Br. BUTKOWSCY, Wilno, Bazyljaska 5.** Fotograficzne broszki, spinki etc. Wszelkie nowości.

Strzeżcie się fałszerstwa.
Zwracamy uwagę, że ukazała się w sprzedaży **podrobione** nasza herbata «Jawa» w srebrnym opakowaniu. Prosimy naszą Sz. Kliżentelę żadać nie innej tylko znanej herbaty **„Jawa” Henryka Amsterdama** i zwrócić uwagę na naszą markę fabryczną **„głowa cukru”**
Z szacunkiem
Firma HENRYK AMSTERDAM, Wilno, Zawalna 28—30.

Sala koncertowa „Lutnia”, Wilno, ul. Św. Jerska 8.
W sobotę, pierwszego grudnia, 1917 r.
KONCERT
na rzecz Rasy Zapomóg T-wa wzajemnej pomocy urzędników Zarządu miasta Wilna „Samopomoc” z udziałem orkiestry smyczkowej.
Solistka: **ZOFJA BORTKIEWICZÓWNA** (śpiew).
Dyrygent: **ADAM WYLEŻYŃSKI.**

Program:

I.	II.
1. Wstęp do Suity. Karłowicz. Serenada Volkman. (Partję wiolonczeli odegra Franciszek Tchorz).	4. «Norwegienne» Grieg. Pieśń ludowa Serenada Roc-coco Hellmund.
2. Arja z op. «Ma-dame Buterfly» Puccini. (Śpiew).	5. a) Romans Jakobson. b) Nature morte Kenig. c) «Byłbym Cię oddał» (Śpiew).
3. Flirtation Steck. Andante i Mazurek Statkow-ski.	6. Suite: a) Allegro moderato, b) Wale, c) Elegja, d) Finale Czajkow-ski.

Akompanjament: pani Ada Béran.

CENY MIBJSC: Łoże po 12 mk.; Krzesła 1-go rzędu 5 m. 50 f.; 2—4 m. 80 f.; 3, 4—3 m. 60 f.; 5, 6, 7—3 m.; 8, 9, 10—2 m. 50 f.; 11, 12, 13—2 m. 10 f.; 14, 15—1 m. 80 f.; Balkon 1 m. 50 f.; Amfiteatr 1 rzędu—2 m.; 2, 3—1 m. 50 f.; 4, 5—1 m.; 6, 7, 8—75 f.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.
Bilety są do nabycia TYLKO w cukierni Sztralla, ul. Ś-to Jerska Nr. 22 (Hotel Bristol). r-k

Zaraz potrzebna podręczna do sukien. Ul. Garbarska 16—2, Koczan. 157
Kupię siewczarnię. Kalwaryjska 10, Nowicki. 069